

Marianne Gaardens prædiken pinsedag

Taler

Marianne Gaarden
Biskop over Lolland-Falsters Stift

Dato

31. maj 2020

Sted

Strandkirken, Marielyst

Omstændigheder

Prædikentekst

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 15-21

1 Her på bagkant af coronakrisen fejrer vi pinsen og Helligånden, der kommer til verden efter Jesu død, opstandelse og himmelfart.

I evangelieteksten, som jeg lige læste, er Jesus i gang med at forberede disciplene på, hvad der vil ske, når han forlader verden. Så vil der komme en stedfortræder, 5 og det er Helligånden, som vi mennesker erfarer som Guds nærvær i verden.

Jesus forklarer det ved at sige: ”at jeg er i min fader, og I er i mig og jeg i jer.” Det lyder jo lidt kryptisk og er ikke sådan lige til at begribe, og teologer har da også 10 igennem historien diskuteret på forskellige måder, hvordan det skal forstås.

En måde at forstå det på er billedet af en russisk babusjkadukke. Du har sikkert leget med de hule trædukker, da du var barn. De er smukt dekorerede og har en perfekt mindre kopi indeni. Og så endnu en. Og så endnu en. 15

Vi mennesker er som den mindste dukke inderst inde.

Vi er inden i Helligånden, der igen er i Sønnen, der så er i Faderen. På den måde er vi indlejret i Gud, der omslutter sønnen, der igen rummer Helligånden, der 20 igen gennemstrømmer os mennesker, der er inderst inde.

Sådan kan det forklares teologisk, men hvad betyder det, og hvilke konsekvenser har det for os?

25 Det betyder, at vi altid og allerede er i Gud, også selvom vi ikke er bevidste om det. Gud er nærværende – men det er ikke, at vi er nærværende og opmærksomme på Guds nærvær.

30 Vi kan opsøge Guds nærværet som nu her i kirken, men Guds nærværet kan også komme bag på os.

Vi kan erfare Guds nærvær på tidspunkter af vores liv, hvor vi ikke nødvendigvis selv har opsøgt det.

35

Forstår vi vores liv som en åndelig babusjkadukke, så er Helligånden allerede i os.

Jesus forsvandt ud af verden, og Gud sendte i stedet Helligånden, som
40 gennemstrømmer os alle.

Helligånden kan sætte sig igennem i vores liv på mange måder. Den kan vejlede os, og Guds nærvær kan manifestere sig på mange forskellige måder.

45 Du har sikkert selv dine personlige oplevelser af øjeblikke i livet, som ikke kan forklares rationelt.

Mange danskere forklarer sådanne erfaringer med, ”at der er mere mellem himmel og jord.” Man kunne også kalde det troens øjeblik.

50

En avis har i øjeblikket lavet en artikelserie, de kalder ”Troens øjeblik”. Her beskriver mennesker med forskellige baggrunde det øjeblik i deres liv, der har haft betydning for deres tro.

55 Tre forskellige overskrifter lyder sådan her:

”Et vejskilt fik mig til at tænke nyt om tilværelsen”

...

”Jeg mærkede et nærvær uden lige i hospitalssengen, da jeg lå der helt alene som
60 barn”

...

”Videnskabeligt gennembrud satte mig på sporet af Vorherre”

...

65 Det er det, det handler om i dag: troens øjeblik eller Helligånden, der griber os og giver os erfaringen af Guds nærvær i verdenen.

70 For disciplene blev det en dramatisk oplevelse af tunger af ild, himmelsus og tungetale, hvor de pludselig var i stand til at tale på alle sprog.

Det har igennem kristendommens historie fejlagtigt næret den forestilling, at Helligånden skal ankomme og som et åndeligt festfyrværkeri med tungetale og himmelsus, men sådan forholder det sig ikke nødvendigvis.

75

For Helligånden ankommer ikke. Ånden er her jo allerede, og den kan sætte sig igennem i det enkelte menneskes liv på forskellige måder.

80 Det kan være voldsomt og dramatisk, eller det kan ske næsten umærkeligt og over lang tid.

Vi kan sanse, opleve eller erkende det på utallige måder – men fælles for os alle er, at vi erfarer Helligånden som Guds nærvær i verden. Og erfaringen af Guds nærvær styrker troen.

85

I ”Troens øjeblik” fortæller en komiker, at han kørte forbi et vejskilt, hvor forbogstaver på tre bynavne til sammen dannede ordet SØN.

90 Det fik ham til at tænke på første gang, hans søn havde været med ham ude og optræde.

Han havde givet sønnen nogle opgaver, så han kunne føle sig medansvarlig for aftenen.

95 Komikeren så nu en analogi til Guds rolle i sit liv. At han ligesom sønnen var blevet givet nogle opgaver af Gud, som han var medansvarlig for, men at det i sidste ende er Gud, der har det overordnede ansvar og styringen.

100 En skolelærer fortæller i et andet interview, at da hun var fire år, havde hendes forældre taget hende med på besøg hos en sygeplejerske.

Der havde også været en ældre herre, som forældrene sagde, at hun skulle gå med. Hun gik med ham i hånden, og det næste hun husker er, at hun vågnede op i en mørk sygestue.

105

Hun vidste ikke, at hun var blevet opereret, og hun følte en stor forladthed.

110 Men samtidig mærkede hun også et nærvær uden lige midt i stilheden. Et nærvær, fortæller hun, som hun vidste aldrig ville svigte.

En forsker fortæller i et tredje interview, at han som ung deltog i banebrydende brystkræftforskning. Han blev hædret og æret, men det gik op for ham, at det jo ikke var ham som forsker, der havde skabt noget, han havde kun fundet noget,
115 ”der hele tiden havde været der – et lille hjørne af noget stort og vanvittigt komplekst”, som han siger i interviewet.

Det fik ham til at rejse spørgsmålet om, hvem har fundet på det hele fra begyndelsen?

120

Det var dette videnskabelige gennembrud, der satte ham på sporet af Vorherre.

De tre interviews vidner om tre meget forskellige erfaringer af Guds nærvær i verden.

125

Helligånden kan vitterlig sætte sig igennem i vores liv på mange måder og vise os Guds nærvær på mange forskellige måder.

130 Jer, der sidder her i Strandkirken i dag, er sikkert både døbt og konfirmeret og vant til at komme i kirken.

Men I har måske også oplevet et troens øjeblik.

135 Et øjeblik, der kom til at betyde noget for den måde, dit trosliv har formet sig på, og som har formet dig.

140 Det kan være en umiddelbart ubetydelig lille ting, som et tilfældigt vejskilt, der taler til dig; eller det kan være en traumatisk sygdomsoplevelse i barndommen, der har indprentet sig i sindet; eller et fagligt forskningsprojekt, der har åbnet øjnene for Guds nærvær i skaberværket – eller noget helt andet.

Et øjeblik, hvor du erfarede livets storhed og det at være vejledt, at være favnet af kærlighed, at livet trods al kaos, pandemi og usikkerhed alligevel hviler og ånder i Gud, hvis kærlighed som en babusjkadukke omslutter dig.

Sådanne øjeblikke, hvor vi selv vender os om og bliver opmærksomme på Guds nærvær i vores liv, sådanne øjeblikke nærer troen, og giver fred i sindet, og giver mod og styrke til at se en tilværelse i øjnene,
150 der ikke altid er lige gennemskuelig.

Vi er ikke alene om det her liv.

Vi hviler i Guds kærlighed, der favner os, beskytter os, og gennemstrømmer os.
155

Og hertil kan vi kun sige:

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
160

Amen – og glædelig pinse.

Kilde

www.lfstift.dk

165

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Anden tekstrække, Pinsedag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

170

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-gaardens-praediken-pinsedag-2020>

175

180